

3. *Els traductors del català i al català com a prescriptors. El paper del traductor entre l'escriptor i l'editor.* Conf.: «Traductors de confiança o la confiança dels traductors i editors de postguerra», a càrrec de Montserrat Bacardí (Universitat Autònoma de Barcelona).

4. *Didàctica del català com a llengua estrangera i noves tecnologies. La presència de les noves tecnologies a l'ensenyament és un fet. Quins són els avantatges i els inconvenients del seu ús?*

Durant el Col·loqui, també va tenir lloc la taula rodona «El cànon: quin cànon?» amb els crítics literaris Marius Chivu i D. Sam Abrams i moderada per Izaskun Arretxe (Institut Ramon Llull).

La conferència magistral de clausura va ser pronunciada per Lídia Pons (Universitat de Barcelona) amb el títol «Com s'expressa la possessió en l'*Atlas Lingüístic del Domini Català*» i va ser moderada per Kálmán Faluba (Universitat Eötvös Loránd de Budapest). Tot seguit, va tenir lloc la cloenda del Col·loqui amb els parlaments d'Antoni Ferrando, president de l'AILLC, i de Sanda Ripeanu Reinheimer, presidenta del Col·loqui, que va fer una intervenció recurrent a totes les llengües romàniques. La reunió posterior de l'assemblea de l'AILLC va designar la nova Junta de l'entitat i la seu del Col·loqui a la Universitat de Vic el 2021.

Tres van ser les activitats extraordinàries: un concert de cançons catalanes i romanescs interpretades per la soprano Simona Jidveanu, acompanyada de la pianista i traductora Lavinia Coman, al Palau Cantacuzino – Museu Nacional George Enescu; el sopar de comiat a Casa Oamenilor de Știință, i l'excursió a la localitat de Sinaia.

Els organitzadors van considerar oportú comptar en la composició del comitè organitzador amb tots els professors romanescs de les universitats romanescs que han tractat la catalanística. Pel que fa al consell científic, es va constituir amb professors no romanescs vinculats a Romania i adscrits a universitats internacionals.

Tota la informació i circulars del Col·loqui es va difondre des de la pàgina web <<https://aillc-bucarest18.weebly.com/>> on s'hi troba recollit el programa detallat, el resum de les comunicacions i el cartell en la tipografia tradicional romanesa d'origen eslavó. La publicació del volum d'actes del Col·loqui serà digital, d'acord amb l'AILLC.

En la conclusió, es va explicitar que el Col·loqui havia marcat una inflexió entre el punt d'arribada de l'ensenyament de la llengua catalana a la UB el 1992, la inauguració del grau de Filologia Catalana el 2006 i la creació d'una plaça fixa de docència de català per al curs 2018-2019, i el punt de partida per desplegar, especialment entre la nova generació de filòlegs i traductors romanescs, els contactes amb la flor i nata de la catalanística internacional present a Bucarest.

Aquesta fita acadèmica se sumava al primer col·loqui internacional «Llengües i cultures en contacte: el català i l'Europa d'avui. Diàlegs culturals mitjançant traduccions literàries», celebrat el 2015, i al Seminari Internacional Ramon Llull, el 2016, en ocasió de l'Any Llull.

Oana-Dana BALAȘ
Universitatea din București
Xavier MONTOLIU PAULI
Institució de les Lletres Catalanes

Jornada sobre la variació lingüística a Baiona (10 de juliol de 2018). — Sota el títol trilingüe *Hizkuntz aldakortasunaren gaineko ihardunaldia* (en basc), *Jornada d'estudi sus la variacion linguistica* (en occità), *Journée d'étude sur la variation linguistique* (en francès), el 10 de juliol de 2018 va tenir lloc a Baiona una trobada científica amb alguns elements remarcables. Aquesta jornada va ser organitzada pel centre de recerques sobre la llengua i els textos bascos (IKER), una

unitat que té la seu al campus de la Niva de Baiona (de la Universitat de Pau i dels Països de l'Ador), que és l'únic organisme especialitzat en la investigació en lingüística i filologia basques de l'Estat francès i que compta amb la tutela del CNRS, de la Universitat Montaigne de Bordeus i de la mateixa UPPA. Les sessions van tenir lloc, per tant, en un enclavament estratègic, lloc de confluència de les llengües eusquera i occitana, amb la voluntat de bastir ponts entre la filologia basca i la romànica i de fomentar la coneixença mútua per damunt del feix d'isoglosses que separa els parlars prelatins del golf de Biscaia i els seus veïns gascons. Cal remarcar que l'organització d'aquesta jornada —que va ser exemplar des de tots els punts de vista— va anar a càrrec de la investigadora labortana Maitena Duhalde —adscriu al mateix centre IKER i a la Universitat del País Basc— i de Manuel Padilla-Moyano, la recerca del qual ha tingut com un objectiu principal els parlars suletins i les seues interaccions lingüístiques amb els dialectes occitans immediats (matèria sobre la qual va defensar una tesi doctoral a Vitòria l'any 2017 sota la direcció de Bernard Oyharçabal i Blanca Urgell que va merèixer la màxima qualificació acadèmica). No era ben bé la primera vegada que el centre IKER organitzava sessions que s'interessaven alhora pel basc i l'occità (el juny de 2017, per exemple, una jornada d'estudi dialectològic va comptar amb Xarles Vidégain, Iñaki Camino i el gascó Alain Viaut), però cal reconèixer que, si bé les intervencions s'ocupaven principalment de qüestions de lingüística basca, algunes qüestions abordades resultaven especialment interessants per als occitanistes i, en definitiva, per a l'estudi de les afinitats entre els parlars gascons i eusques, més enllà de la sobreestimació i l'abús de les qüestions substràtiques que hem vist sovint en l'occità de l'oest de la Garona. D'aquesta manera, des del punt de vista sintàctic, van resultar especialment suggestives les intervencions de Dorota Krajewska —que, un cop més, va demostrar que un origen eslau no és cap impediment per sotmetre completament la llengua basca— sobre el marcador *bait-* des d'un punt de vista diacrònic a través de la seua presència en documents (*Bait- aurrizkiaren erabilera XVI-XIX. mendeetako testuetan*) i de Sergio Montforte —igualment de la Universitat del País Basc— sobre les partícules presents en certs tipus d'oracions interrogatives (*Euskarazko galdera erretorikoak: analisi baten hastapena*). D'una altra banda, la intervenció d'Eneko Zuloaga (*Iraganaren azterketak dialektologian osa dit-zakeen hutsuneez*) no només va aportar elements útils per a l'estudi i anàlisi de certes isoglosses en determinades zones geogràfiques bascofones —i concretament sobre els itineraris presos per segons quines innovacions lingüístiques amb relació a fenòmens humans i topogràfics o directament orogràfics diversos—, sinó reflexions en general útils per a qualsevol dialectòleg. Fins aquí ja s'haurà pogut constatar que la dialectologia va tenir un pes significatiu en aquesta jornada. I, de fet, les intervencions que la van obrir i tancar van anar també en aquesta direcció. Inicialment, Aitor Carrera, de la Universitat de Lleida, va abordar la variació lingüística gascona i alguns dels tòpics vinculats al dialecte sud-occidental de la llengua occitana, com el substratisme o la quantificació de la *gasconitat* (*Eth dialècte gascon: deras idèas arrecebudas ara realitat*). La fi de la jornada va anar a càrrec d'Iñaki Camino (*Ohar zenbait dialektologian teoriaz eta praktikaz*), que va demostrar, amb el suport d'un devesall informatiu francament imponent que anava des de la documentació a la cartografia, que segurament és una de les figures més rellevants de la dialectologia basca actual. La jornada va comptar entre el públic amb la presència d'investigadors que segurament donaran hores de glòria a la filologia i la lingüística basques, i que podrien també contribuir amb les seues aportacions a conèixer millor tant els veïns romànics immediats de l'eusquera com les relacions que dialectes veïns, tot i que genèticament diferents, han mantingut al llarg de segles. Una reeixida, sens dubte.

Aitor CARRERA BAIGET
Universitat de Lleida
Càtedra d'Estudis Occitans